

فرمانده «ناجا»:

حضور «ناجا» برای کنترل بازار سکه و ارز پیشگیرانه بود

■ ایسنا: فرمانده ناجا با بیان اینکه حضور نیروی انتظامی برای کنترل بازار سکه و ارز پیشگیرانه بود، گفت: پلیس از ایجاد بازارهای غیررسمی ارز پیشگیری بیشتر در بعد اسماعیل احمدی‌مقدم در حاشیه نخستین جشنواره ملی شهروند نمونه در مورد اقدامات نیروی انتظامی برای کنترل بازار سکه و ارز گفت: حضور نیروی انتظامی بیشتر در بعد پیشگیرانه بود. وی افزود: پلیس از ایجاد بازارهای غیررسمی که در کوچه و خیابان ایجاد شده و با دست به دست کردن ارز نرخ را افزایش می‌دادند، پیشگیری کرد. فرمانده ناجا افزود: دستگیری افراد هدف نیروی انتظامی نیست اما در صورت درخواست مسوولان این اهداف نیز تعقیب می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی نفت:

آماده قطع صادرات نفت به اروپا هستیم

■ مهر: مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: برای مقابله با تهدید کشورهای اروپایی برای قطع صادرات نفت آمادگی کاملی داریم به‌گونه‌ای که هم‌اکنون نیز می‌توانیم صادرات نفت به این کشورها را قطع کنیم. احمدقلعیانی اظهار کرد: در مدت اخیر، بازاربایی‌های گسترده‌ای برای فروش نفت ایران به کشورهای جدید یا افزایش حجم صادرات به کشورهای خریدار نفت ایران داشته‌ایم. وی افزود: به همین دلیل تحریم نفت ایران از سوی کشورهای اروپایی نه تنها ما را متضرر نمی‌کند که بیشترین ضرر را متوجه آنها می‌کند زیرا نفت ایران مشتری دارد. قلععیانی ادامه داد: در شرایط فعلی با از تباطؤ مناسبی که با سایر کشورهای جهان داشته‌ایم خریداران مناسبی برای نفت خود پیدا کرده‌ایم.

عسکر اولادی: نغفتم قحطی می‌آید

■ فارس: عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران و ایران گفت: من هیچ‌گاه نگفتم که در شش ماه آینده قحطی می‌آید اما اگر از صحبت من چنین برداشتی شده است حرف خودم را پس می‌گیرم و از مردم عذرخواهی می‌کنم. اسدالله عسکر اولادی اظهار داشت: من هیچ‌گاه نگفتم‌ام که قحطی می‌آید بلکه گفتم بـا اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها تورم در کشور ایجاد می‌شود که این تورم باید با سیاست‌های درست مهار شود. وی افزود: با ارز ۱۷۰۰ تومانی که در مقطعی هم تا ۲۰۰۰ تومان بالا رفته و واردات کالا مشکل می‌شد که با سیاست دولت این مشکل حل می‌شود.

جزییات نرخ سود سپرده‌های بانکی

باز هم تورم جلوتر است

■ بانک‌ها نرخ سود سپرده‌ها را ۷ تا ۲۰ درصد تعیین کردند در حالی که آخرین نرخ تورم ۶/۲۰ درصد است

سودهایی که شورای هماهنگی مدیران بانک‌های دولتی به همراه کانون بانک‌های خصوصی تعیین کرده، نشان می‌دهد با وجود تمامی تلاش‌های صورت‌گرفته برای متناسب کردن نرخ سود سپرده‌ها با تورم بار دیگر این اتفاق نیفتاد و به همین دلیل به نظر نمی‌رسد کل سپرده‌های خارج‌شده از بانک‌ها بار دیگر به بانک‌ها بازگردند. به اعتراف بهمنی، رییس کل بانک مرکزی و اغلب مدیران عامل بانک سپری‌دهها به سمت کوتاهمدت گرایش یافته در حالی که پیشتر اغلب سپرده‌گذاران ترجیح می‌دادند وجوه خود را بیش از یکسال و برای بلندمدت در بانک‌ها سرمایه‌گذاری کنند. سپرده‌های کوتاهمدت شامل روزشمار تا کمتر از یکسال هستند، البته سپرده‌های یکساله نیز در سال‌های اخیر از استقبال قابل توجهی برخوردار بودند. نرخ سود این سپرده‌ها از هفت تا ۱۷ درصد تعیین شده که در مقایسه با آخرین نرخ تورم اعلام‌شده یعنی تورم آذرماه به میزان ۰/۶-۲ درصد، به میزان چهار درصد کمتر است. به‌رغم کارشناسان هنوز هم سپرده‌گذاران تنبیه می‌شوند زیرا که قدرت خرید پول آنها روزبه‌روز کمتر می‌شود. برآوردهای به عمل آمده از نرخ تورم، گویای این نکته‌است که این نرخ در ماه‌های آینده به دلیل تزریق نقدینگی و نوسان‌های شدید نرخ ارز افزایش خواهد یافت. با این حساب نرخ‌های سود فعلی نه تنها برای زمان حال جذاب نیستند بلکه برای سال آینده به میزان بیشتری جذابیت خود را از دست می‌دهند و بی‌اثر خواهند شد. البته بانک‌ها در این میان

حق دارند تا نرخ سود را براساس تورم تعیین نکنند زیرا از آن سو باید نرخ سود تسهیلات را به تبع افزایش نرخ سود سپرده‌ها افزایش دهند در حالی که مصوبه اخیر شورای پول و اعتبار نرخ سود تسهیلات مبادله‌ای را ۱۴ و ۱۵درصد (۱۴ درصد برای تسهیلات با سررسید کمتر از دو سال و ۱۵درصد برای تسهیلات با سررسید بیشتر از دو سال) تعیین کرده و نرخ سود عقود مشارکتی را که پیشتر براساس توافق مشتری و بانک تعیین می‌شد، بین ۱۸ تا ۲۱ درصد در نظر گرفته است. این درصدها نشان می‌دهد شکاف میان نرخ سود تسهیلات و سپرده‌ها به‌طور میانگین بین سه تا هفت‌درصد است. از طرفی تکیه بانک‌ها بر این است که تولیدکنندگان و فعالان اقتصادی توان دریافت تسهیلات با نرخ‌های سود بالا را ندارند. این استدلال درست است زیرا از سال ۸۶ که اقتصاد کشور با رکود گره خورد و بحران مالی جهانی نیز گریبان اقتصاد ایران را گرفت، تولید و تولیدکننده به زانو درآمدند. بسیاری از فعالان اقتصادی به ویژه واحدهای کوچک ورشکسته شدند. آثانی هم که ماندند به ناچار هدفمندی یارانه‌ها را تجربه کردند که تجربه دشواری هم بود.

قیمت حامل‌های انرژی افزایش یافت بی‌آنکه یارانه‌ای به بخش تولید پرداخت شود. از آن سو دولت مانع افزایش هرگونه قیمت توسط این گروه شد. حالا این تولید بی‌رقم به جایی رسیده که توان پرداخت نرخ‌های سود بالا را ندارد در حالی که همین تولید در سال ۸۴ نرخ‌هایی حدود ۳۰ درصد به بانک‌های خصوصی بابت

نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی از ۱۳۸۷ تاکنون (درصد)

سپرده	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۰/۱۱/۸
یک تا کمتر از سه ماه			۶	۶	۱۰
بیشتر از سه ماه و کمتر از شش ماه	۹ تا ۱۴	۹ تا ۱۲	۸	۸	۱۲
بیشتر از شش ماه و کمتر از یکسال			۱۱	۱۱	۱۵
یکساله	۱۵	۱۵	۱۴	۱۲/۵	۱۷
دوساله		۱۶	۱۶/۵	۱۳	
سهمساله	۱۷	۱۶/۵	۱۵	۱۴	
چهارساله	۱۸	۱۷	۱۶	۱۴/۵	
پنجساله	۱۹	۱۷/۵	۱۷	۱۵	

■* نرخ سود جدید سپرده‌ها برای مهار بازارهای ارز و سکه از این تاریخ لازم‌الاجرا شد.

سود تسهیلات پرداخت می‌کرد. بانک‌های خصوصی در ابتدای دهه ۸۰ به عنوان بازار پول خاص خصوصی که نرخ‌های آن بین نرخ‌های دولتی و بازار سیاه بود، فعالیت می‌کردند. البته در این میان باید نظری هم به موسسات مالی و اعتبار بدون مجوز انداخت که در تمام سال‌های فعالیت خود به هیچ‌وجه از نرخ‌های رایج در شبکه بانکی با مجوز تبعیت نکرده‌اند. حالا هم که نرخ سود آزاد گذاشته شده این موسسات بی‌شک نقدینگی افراد را با نرخ‌های بالاتری نسبت به شبکه بانکی جذب خواهند کرد. یکی از شروط بانک مرکزی برای انطباق این موسسات با استانداردهای مد نظر این بانک اعمال نرخ‌های سود مصوب در بسته سیاستی و نظارتی بود که در ابتدای هر سال به شبکه بانکی ابلاغ می‌شد. با این حال این موسسات هرگز به بخشنامه‌های بانک مرکزی توجه نکردند. آخرین این بخشنامه که لحن جدی‌تری نسبت به بقیه داشت دو هفته قبل خطاب به این موسسات ابلاغ شد. در این بخشنامه مانند همیشه از مدیران عامل این موسسات خواسته شده بود از نرخ‌های سود مصوب پیروی کنند. هنوز آثار این بخشنامه نمایان نشده بود که نرخ سود بانکی آزاد اعلام شد. این موسسات که تا پیش از این تصمیم نیز از ادامه عمل می‌کردند این بار با شدت بیشتری مقاصد خود را پیش خواهند برد. از هم‌اکنون خبر می‌رسد که برخی از موسسات مالی و اعتباری نرخ سود سپرده‌های یکساله خود را با یک درصد بیشتر نسبت به بانک‌ها ۱۸ درصد اعلام کرده‌اند. این موسسات حتی در قبال جذب سپرده هیچ‌گونه سپرده قانونی نزد بانک مرکزی بلوکه نمی‌کنند. پیشتر هم این روند وجود داشت. در حالی که بانک‌ها موظفند پس از جذب سپرده براساس نسبتی که بانک مرکزی اعلام می‌کند، سرعیا به ذخیره بخشی از آن اقدام کنند. رویه جاری در این موسسات با شبکه بانکی در بخش‌های دیگر نیز متفاوت است. در این موسسات سپرده‌گیری در قبال تسهیلات رایج است. افراد موظفند برای دریافت وام از این موسسات مبلغی را در این موسسات سپرده کنند و حتی ناچارند اقساط خود را پس از دریافت وام با نرخ‌های سودی که اغلب بیش از ۰/۲۰درصد است، بار گردانند. تخلف از نرخ سود بانکی تنها مختص موسسات مالی و اعتباری بدون مجوز نیست و بانک‌ها نیز چنین رویه‌ای داشته‌اند. با این تفاوت که انحصار بانک‌ها در دریافت سود در قبال تسهیلات به مراتب بیشتر از این موسسات است. تمامی این دورزن‌ها از زمانی در شبکه بانکی نهادینه شد که نرخ سود بانکی بی‌توجه به نرخ تورم تعیین شد. یعنی از زمانی که دولت نهاد روی کار آمد. افزایش نرخ سود نیز موجب پایان دورزن قوانین نیست زیرا نرخ سود تسهیلات برای روزهای پایانی سال جاری هیچ تناسبی با نرخ تورم ندارد.

آیا بازار دلار تکنرخی را باور کرده است

کسی نمی‌فروشد؛ همه خریدارند

با سخنگوی اقتصادی دولت همچنان اصرار دارد که تدابیر اتخاذ شده نتیجه داده و همه چیز تحت کنترل قرار دارد. شمس‌الدین حسینی، در مقابل دوربین‌های تلویزیون دلال‌ها و بعضی رسانه‌های خاص را مسؤول گرانی اعلام کرد و گفت در حال حاضر ساختار عرضه ارز با ارز فراوان را کنار گذاشته‌ایم و عرضه کملا کنترل شده و ارز با ثبت سفارش صورت می‌گیرد که این به معنای قطع دست دلالان است.

۱۰۰ تن ذخیره طلایی

با همین تفاسیر، محمد کشتی‌آرای رییس اتحادیه کشوری طلا و جواهر پیش‌بینی کرد: مردم دست‌کم صد تن طلا در خانه‌هایشان ذخیره کرده‌اند. او اظهار امیدواری کرد با توجه به اینکه قیمت طلا و سکه، ۳۰۰ هزار تومان کاهش داشته در روزهای آینده قیمت‌ها به تعادل رسیده و حبابی در بازار وجود نداشته باشد. کشتی‌آرای تاکید کرد افرادی که سالال گذشته اقدام به خرید سکه و طلا کردند با شرایط افزایش قیمت‌ها طی سال‌جاری ۴۳ درصد سود عایدشان شده است. کشتی‌آرای با اشاره به پیش فروش پنج میلیون سکه یادآور شد: پیش‌بینی می‌شود این تعداد به ۲۰ میلیون قطعه برسد و برآورد شده که ۵۰ تن سکه پیش‌فروش شده است. وی همچنین گفت که صد تن طلا به صورت انباری و در منازل وجود دارد که تولید را مختل کرده است.

اعتراض به اظهارات چندگانه

همین شرایط هم باعث شده نایب‌رییس مجلس شورای اسلامی اعلام کند: جو روانی به وجود آمده در کشور در روزهای اخیر در اثر گرانی ارز و طلا آفند مهم بود که اگر چارهای برای آن اندیشیده نشود ممکن است بر اصل انتخابات تأثیرگذار باشد. باهنر افزود: پشت پرده این گرانی‌ها هم می‌تواند توطئه‌ای و هم می‌تواند متاثر از التهابات اقتصادی باشد و البته باید دقت داشت که در مسایل اقتصادی علت نام‌های را نمی‌توان در نظر گرفت. دبیر کل جامعه اسلامی مهندسين با اشاره به سکوت دولت درخصوص نوسانات اخیر در بازار ارز و سکه گفت: قبل از این گرانی‌ها شاهد این بودیم که بعضی دولتی‌ها مثل آقای بهمنی درخصوص مسایل اقتصادی در هفته چندین اظهارنظر می‌کردند اما در نوسانات بازار سکه و ارز شاهد سکوت دولتی‌ها بودیم. وی همچنین خاطرنشان کرد: این سکوت تا جایی ادامه داشت که در جلسه شورای امنیت ملی و مسوولان اقتصادی کشور درخصوص نوسانات قیمت سکه و ارز و افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی در حضور یک مقام عالی‌رتبه نظام قرار شد حباب‌های بازار سکه و ز شکسته شود و سود سپرده‌ها نیز افزایش پیدا کند.

طلای سکه	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
بهار آزادی طرح قدیم	۸۵۰۰۰۰	+۳۵۰۰۰
بهار آزادی طرح جدید	۸۴۰۰۰۰	+۴۰۰۰۰
نیم سکه بهار آزادی	۴۱۰۰۰۰	+۱۵۰۰۰
ربع سکه بهار آزادی	۲۰۷۰۰۰	+۱۷۰۰۰
هر مثقال طلای ۱۸ عیار	۳۴۷۸۷۰	+۱۰۶۴۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۷۵۴۹۰	+۲۳۱۰

شرق: در چهارراه استانبول یعنی بازار ظاهر از ارز تکنرخی ایران خبری نیست جز قیمت‌هایی که بالا و بالاتر می‌رود و صراف‌ها و دلال‌هایی که فقط خریدارند و نیم‌نگاهی هم به فروش ندارند. مبرمد نگران هم که هنوز امیدوار به تبدیل ریال خود به دلار و پوند هستند یا پشت شیشه صراف‌ی‌ها صف کشیده‌اند یا در به در دنبال داللی می‌گردند که حاضر به فروش باشد. پشت مغازه‌ها هم که شلوغ می‌شود، صراف‌ها برای متفرق کردن مردم وارد عمل می‌شوند. بعضی از آنها با دست اشاره می‌کنند که دالری برای فروش ندارند. یکی از آنها هم که اصلا کسی را داخل مغازه راه نمی‌دهد، سوال و جواب از آنها هم هیچ ثمری ندارد حتی اگر خبرنگار باشی. یکی از صراف‌ها هم بالاخره دل به بار زد و گفت: چطور انتظار دارند فروشی انجام شود مگر دالر ۱۲۲۶ تومانی تحویل گرفته‌ای که به این قیمت هم به دست مردم بدهیم. در چنین شرایطی همه از جمله مشتری‌ها و مردم کنجکاو، مجبورند سراغ دلال‌ها بروند یعنی تاجار سیاری که در طول و عرض خیابان به دنبال مشتری می‌گردند البته نه برای فروش بلکه برای خرید. از یکی از همین دست‌فروش‌ها قیمتی می‌پرسم با کمی دقت نگاه می‌کند و می‌گوید می‌خریم ولی دلار برای فروش ندارم. می‌گویم: ولی همین دلار به‌عنوان کالایی نیست در جهان، هم باید قیمتی داشته باشد؟ نگاه معناری می‌کند و می‌گوید بستگی به این دارد که خریدار باشی یا فروشنده.

دلار می‌خریم ولی نمی‌فروشیم

نتیجه اینکه در بازار ارز تکنرخی، دلار را به هر قیمتی می‌خرند و اگر دست داد می‌فروشند، از ۱۷۰۰ تومان تا ۱۷۵۰ برای خرید و از ۱۸۰۰ تا ۱۹۰۰ تومان برای فروش. در مورد بورو هم وضع بر همین منوال است. هر کس برای واحد پول اتحادیه اروپایی که همین تازگی‌ها ایران را تحریم نفتی کرده، قیمتی می‌دهد. حدود ۲۲۰۰ تا ۲۲۵۰ و حتی ۲۳۰۰ تومان. یکی از صراف‌ها هم تحلیل جالبی از شرایط و روزهای آینده دارد. می‌گوید مردمی که دلار ۲۲۰۰ تومانی را به چشم دیده‌اند، هیچ‌وقت رضایت نمی‌دهند که آن را ۱۲۲۶ تومان یا کمی گران‌تر به دولت و صراف بفروشند.

عرضه به صرافی‌های خاص

یکی از صراف‌ها می‌گفت در کل چهارراه استانبول تنها یک صرافی پشت شیشه خود نوشته‌ای چسبانده که خبر از عرضه ارز به قیمت دولتی می‌دهد به همین دلیل معلوم نیست تزئینی که بانک مرکزی وعده‌اش را داده بود به صرافی‌های معتمد و خاص صورت می‌گیرد یا قرار است همه از این عرضه بهره‌مند شوند؟ البته با وجود همین اوضاع آشفته، وزیر اقتصاد

ارز	قیمت(تومان)	تغییر(تومان)
دلار آمریکا	۱۸۴۰	+۹۰
یورو	۲۴۳۰	+۱۳۰
پوند	۲۹۰۰	-۸۰
دلار کانادا	۱۹۰۰	+۵۰
یکمصدین ژاپن	۲۲۵۰	+۱۰۰
درهم	۵۱۰	-

اکبر ترکان در گفت‌وگو با «شرق»:

صنعت نفت

به اصلاح مدیریت نیاز دارد

■ رضا غیبی: تحریم‌ها بدون تعارف می‌توانند برای اقتصاد، پیامدهایی داشته باشند اما این همه واقعیت در مورد تحریم‌ها نیست. دیروز با اکبر ترکان عضو «مجمع تشخیص مصلحت نظام» گفت‌وگو کردیم. او سال‌ها از مدیران اصلی اقتصاد ایران در بخش‌های نفتی بوده و با قاطعیت می‌گوید می‌توان بر تحریم غلبه کرد، منتها به شرط استفاده از مدیران کاربلد و با تخصص بالا. در واقع او بر این باور است که بسیاری از مشکلات اقتصاد ایران بیش از آنکه به تحریم‌ها مربوط باشد ناشی از ضعف تخصص در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است. متن این گفت‌وگو در ادامه آمده است: ■ ■ ■

■ تحلیل شما از گسترش دامنه تحریم‌های نفتی علیه ایران چیست؟

تحریم‌های نفتی در ۳۰ سال گذشته همواره از طرف آمریکا مطرح بوده است ولی این تحریم‌ها با وجود درس‌ساز بودن برای کشور هیچ‌گاه مقاصد آمریکا را محقق نکرد و برنامه‌های توسعه‌ای ایران و توان عادی خود را طی کرد. اتفاقی که امروز رخ داده، همسو شدن سایر کشورهای جهان با ایالات متحده و وضع تحریم‌های جدید در این بخش است. در شرایطی که دامنه تحریم‌ها و کشورهای مشارکت‌کننده به زیان ما در حال گسترش است، باید روش‌های مدیریتی در صحنه سیاسی به‌گونه‌ای باشد که از همسو شدن دیگر کشورها با آمریکا و هم‌پیمانشان جلوگیری کند.

■ چگونه می‌توان به این مهم دست پیدا کرد؟

کوشش برای تأمین امنیت عرضه انرژی در جهان یکی از مواردی است که می‌توان با اتکا به آن همچون گذشته و قبل قبلی در عرصه‌های جهانی داشت. تجربه دوران جنگ نشان می‌دهد که کوشش ایران همواره بر تأمین امنیت انرژی جهان بوده و با وجود حمله به نفتکش‌های ایرانی و میادین نفتی، هیچ‌گاه عرضه نفت ایران متوقف نشد در کنار این مهم، امنیت تنگه‌هرمز نیز همواره بر عهده ایران بوده

است و امروز نیز باید این روند تداوم داشته باشد و تلاش برای تأمین امنیت این تنگه متوقف نشود چراکه هرگونه تنش در این منطقه به بازی خطرناکی تبدیل خواهد شد که به هیچ‌فصل کس نیست.

■ چه راهکاری برای گذر از این دوران به حدافل رساندن هزینه‌های تحمیلی پیشنهاد می‌کنید؟

قبل از رایز راهکار باید گفت که ایران، کشوری بزرگ و قدرتمند با ظرفیت‌های بالای منابع انسانی، طبیعی و... است و توانایی پشت سر گذاشتن شرایط سخت را دارد به‌طوری‌که در دوران جنگ با وجود تحریم فروش تسلیحات جنگی به ایران، بیشتر نیازهای جنگی در داخل تأمین می‌شد. نباید فراموش کرد که دانش توسعه‌یافته میادین نفتی‌های تک نبوده و متخصصان داخلی توانایی‌های مثال‌زدنی در این بخش دارند و ما از نظر توسعه نفتی تحت هیچ شرایطی مستاصل نخواهیم بود اما اینکه در توسعه میادین نفت و گاز عملکرد خوبی نداشته‌ایم و در میادین مشترک عقبماندگی‌های زیادی داریم، امری است غیرقابل انکار که تنها علت آن نیز سوءمدیریت است. متأسفانه در دولت نهم و دهم کوشش شده اشخاص در بخش‌های غیرتخصصی و بر حسب علائق فردی و نه تخصص به‌کار گرفته شوند. امروز اگر همین امنیت نکته مورد توجه قرار گرفته و از افراد کاربلد، متخصص و با توانایی‌های بالا استفاده شود، عقبماندگی و فاصله ایجاد شده قابل جبران است. در کل می‌توان گفت عقبماندگی در توسعه میادین نفتی و عدم توسعه متوازن این میادین که با کاهش تولید نفت و محقق نشدن اهداف برنامه‌های توسعه‌ای در این حوزه منجر شده هیچ تأثیرپذیری‌ای از تحریم‌ها نداشته است. بنابراین اصلاح مدیریت اقتصادی کشور تنها راه به سرزمین مقصود رساندن صنعت نفت است.

■ فاصله مورد اشاره شما به حدی شده که صادرات نفت عراق از ایران نیز پیشی گرفته است. در این مورد چه نظری دارید؟

عراق یک ویرانه به تمام معناست. کشوری که از فقدان زیرساخت‌های مناسب و نیازهای اولیه رنج می‌برد و امروز پس از گذر از دوران جنگ و رسیدن به آرامشی هرچند نسبی ضرورت سرمایه‌گذاری و توسعه در این کشور بیش از پیش حس می‌شود. مسلمانا دولتمردان و مردم این کشور برای توسعه صنعت، راه‌آهن، شبکه راه و صنعت نفت و گاز خود از هیچ کوششی فروگذار نخواهند بود و به هر شکل ممکن سعی در ایجاد زیرساخت‌ها و افزایش سطح کیفی زندگی خواهند داشت. این توسعه میسر نخواهد بود مگر با جذب سرمایه‌گذاران خارجی، توسعه میادین نفتی و افزایش درآمدهای حاصل از محل فروش نفت خام. اینکه عراق به دنبال جذب سرمایه‌گذاران خارجی بوده و سعی در توسعه زیرساخت‌های خود دارد فی نفسه کار بسیار خوبی است. ما نباید از این حرکت آنها ناراحت و عصبانی شویم بلکه باید به دنبال راهکارهای مناسب برای توسعه میادین خود باشیم. این اتفاق البته به الگوهای مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی نیاز دارد.

■ پیشنهاد برخی از نمایندگان مبنی بر توقف فروش نفت به اروپا را چطور ارزیابی می‌کنید؟

کشورهای اروپایی با ما دیگر نفت نخواهند خرید و مدت زمان تعیین‌شده برای اجرایی شدن این مصوبه تنها برای پشت‌سر گذاشتن فصل زمستان و گذراندن فصل سرما است. بنابراین با این حربه می‌توان این کشورها را تحت فشار قرار داد. مسوولان هم جهت پیدا کردن مشتری برای ۱۸ درصد نفت تصرفی اروپا نباید منتظر آغاز تحریم‌ها باشند و از همین امروز که به دلیل سرما و افزایش تقاضا امکان بازاریابی وجود دارد، دست به‌کار شوند.

